

KOALICIJA ZA REKOM

**IZMJENE
STATUTA**

**REGIONALNE KOMISIJE ZA UTVRĐIVANJE
ČINJENICA O RATNIM ZLOČINIMA I
DRUGIM TEŠKIM KRŠENJIMA LJUDSKIH
PRAVA NA PODRUČJU BIVŠE SFRJ**

**Na osnovu prijedloga
izaslanika predsjednika/Predsjedništva za REKOM**

28. oktobar 2014.

bosanski

Sadržaj

	<i>Preambula</i>	4
	<i>DIO I – ZNAČENJE POJMOVA U OVOM STATUTU</i>	5
	Član 1 - Značenje pojmova u ovom Statutu.....	5
	<i>DIO II – OPĆE ODREDBE</i>	8
	Član 2 - Definicija.....	8
	Član 3 - Oznake.....	8
	Član 4 - Sjedište i Izvršni sekretarijat.....	8
	Član 5 - Pravni status.....	8
	Član 6 - Period djelovanja.....	9
	Član 7 - Zastupanje i predstavljanje.....	9
	Član 8 - Upotreba jezika.....	9
	Član 9 - Pravo na pružanje doprinosa radu Komisije.....	10
	Član 10 - Principi djelovanja Komisije.....	10
	<i>DIO III – OBAVEZA SARADNJE S KOMISIJOM</i>	10
	Član 11 - Saradnja strana ugovornica s Komisijom.....	10
	Član 12 - Saradnja Komisije s drugim državama i s međunarodnim organizacijama.....	11
	<i>DIO IV – CILJEVI I ZADACI KOMISIJE</i>	12
2	Član 13 - Ciljevi.....	12
	Član 14 - Zadaci.....	12
	<i>DIO V – NADLEŽNOST KOMISIJE</i>	14
	Član 15 - Period i područje istraživanja	14
	Član 16 - Kršenja prava u nadležnosti Komisije.....	14
	<i>DIO VI – OVLAŠTENJA KOMISIJE</i>	15
	Član 17 - Uzimanje izjava	15
	Član 18 - Prikupljanje dokumentacije	16
	Član 19 - Terenska istraživanja i posjete.....	17
	Član 20 - Javna slušanja žrtava i drugih lica.....	17
	Član 21 - Održavanje tematskih sesija.....	18
	Član 22 - Pravilnici Komisije.....	18
	<i>DIO VII – IZBOR ČLANOVA I ČLANICA KOMISIJE</i>	19
	Član 23 - Sastav Komisije.....	19
	Član 24 - Kriteriji za izbor članova i članica	20
	Član 25 - Istovjetnost postupka izbora članova i članica	21
	Član 26 - Kandidiranje članova i članica.....	21
	Član 27 - Sastav i izbor selekcionih odbora.....	21

Član 28 - Izbor kandidata/kandidatkinja za članstvo u Komisiji od strane selekcionih odbora.....	22
Član 29 - Izbor članova i članica Komisije od strane predsjednika/predsjedništva strana ugovornica.....	23
Član 30 - Konstitutivna sjednica.....	24
Član 31 - Izbor predsjedavajućeg/predsjedavajuće i usvajanje Poslovnika.....	24
Član 32 - Kvorum i odlučivanje.....	24
Član 33 - Prestanak mandata člana/članice.....	25
Član 34 - Privremeno udaljavanje od dužnosti člana/članice - prijedlog Koalicije za REKOM, brisan.....	26
DIO VIII – PRAVA I OBAVEZE ČLANOVA/ČLANICA I OSOBLJA KOMISIJE.....	26
Član 34 - Savjesnost, nezavisnost i nepristrasnost	26
Član 35 - Povlastice i imunitet	27
Član 36 - Zaštita izvora i povjerljivih podataka.....	27
Član 37 - Status članova i članica Komisije i osoblja Komisije.....	28
DIO IX – STRUKTURA KOMISIJE.....	28
Član 38 - Izvršni sekretarijat i tematska odjeljenja	28
Član 39 - Kancelarije Komisije u stranama ugovornicama.....	28
Član 40 - Arhiv	29
DIO X – FINANSIRANJE KOMISIJE.....	30
Član 41 - Finansiranje.....	30
Član 42 - Finansijsko izvještavanje.....	30
DIO XI – ZAVRŠNI IZVJEŠTAJ KOMISIJE.....	31
Član 43 - Izrada i objavljivanje završnog izvještaja.....	31
Član 44 - Sadržaj završnog izvještaja.....	31
Član 45 - Nalazi o ratnim zločinima i teškim kršenjima ljudskih prava.....	32
Član 46 - Obaveza parlamenata i vlada da razmotre završni izvještaj.....	33
(DIO XII – RAZNO – prijedlog Koalicije za REKOM, brisan.....	33
Član 48 - Kaznene odredbe.....	33
Član 49 - Uloga Komisije u kaznenom procesuiranju	34
DIO XII – ZAVRŠNE ODREDBE.....	35
Član 47 - Završetak rada Komisije.....	35
Član 48 - Stupanje Statuta na snagu.....	35
Član 49 – Pripreme za osnivanje Komisije - novi član, izaslanici za REKOM.....	36

Preambula

Strane ugovornice,

Uvidajući da suđenja pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju i domaćim sudovima, iako značajno doprinose kažnjavanju učinilaca zločina, ne zadovoljavaju u punoj mjeri potrebu žrtava za pravdom, niti sama po sebi mogu stvoriti dovoljne uslove za postizanje trajnog mira u regionu;

Izražavajući saosjećanje sa žrtvama svih naroda na teritoriji bivše SFRJ, a protivljenje zloupotrebi žrtava u političke svrhe i nadmetanju u viktimizaciji;

Prepoznajući da inicijativa preduzeta na regionalnom nivou, i zasnovana na otvorenom dijalogu, istraživanju i analizi činjenica, predstavlja najbolji put do sveobuhvatnog historijskog zapisa o zločinima koji su počinjeni u navedenom periodu, kao i o ulozi nacionalnih elita, institucija i pojedinaca u traumatičnim događajima;

Odlučne da u najvećoj mogućoj mjeri pomognu da se utvrdi sudbina velikog broja pojedinaca koji se još uvijek vode kao nestali;

4

Odlučne da zajednički doprinesu prihvatanju činjenica o ratnim zločinima i teškim kršenjima ljudskih prava prema svim žrtvama i obnovi povjerenja između pojedinaca, naroda i država u regionu;

Odlučne da poštujući etičke principe moralno osude sve ratne zločine i njihove počinitelje kao i sve oblike kršenja ljudskih prava; - novi stav, izaslanici za REKOM.

U cilju jačanja demokratije, vladavine prava i kulture poštivanja ljudskih prava,

Proglašavaju

Osnivanje Regionalne komisije za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava, učinjenim na području bivše SFRJ.

DIO I – ZNAČENJE POJMOVA U OVOM STATUTU

Član 1

Značenje pojmova u ovom Statutu

- “**Borci**” su, u kontekstu *međunarodnog* oružanog sukoba:
 - pripadnici oružanih snaga jedne strane u sukobu, kao i pripadnici milicija i dobrovoljačkih jedinica koji ulaze u sastav tih oružanih snaga;
 - pripadnici ostalih milicija i ostalih dobrovoljačkih jedinica, podrazumijevajući tu i organizirane pokreta otpora, koji pripadaju jednoj strani u sukobu i koji djeluju izvan ili u okviru svoje vlastite teritorije, čak i da je ta teritorija okupirana, pod uslovom da te milicije ili dobrovoljačke jedinice, podrazumijevajući tu i ove organizirane pokrete otpora, ispunjavaju sljedeće uslove:
 - a) da na čelu imaju lice odgovorno za svoje potčinjene,
 - b) da imaju određen znak za razlikovanje i koji se može uočiti na odstojanju,
 - c) da otvoreno nose oružje,
 - d) da se, pri svojim dejstvima, pridržavaju ratnih zakona i običaja;
 - pripadnici redovnih oružanih snaga koji izjavljuju da pripadaju jednoj vladi ili vlasti koju nije priznala sila pod čijom se vlašću nalaze; i
 - stanovništvo neokupirane teritorije koje se, usljed približavanja neprijatelja, dobrovoljno diže na oružje da bi pružilo otpor neprijateljskoj najezdi, a koje nije imalo vremena da se organizira kao redovna oružana sila, ako ono otvoreno nosi oružje i ako poštuje ratne zakone i običaje (tzv. *levee en masse*).

Borcima u *nemeđunarodnim* oružanim sukobima smatraju se:

- pripadnici oružanih snaga države; i
 - pripadnici disidentskih oružanih snaga i drugih organiziranih naoružanih grupa koje, pod odgovornom komandom, vrše kontrolu nad određenim dijelom teritorije, što im omogućava da sprovede stalne i usklađene vojne operacije i sprovede odredbe međunarodnog humanitarnog prava određene Dopunskim protokolom II uz četiri Ženevske konvencije;
- “**Civili**” su sva lica koja nisu borci;
 - “**Član/članica Komisije**” je lice izabrano od predsjednika strane ugovornice, u postupku propisanom u Dijelu VII ovog Statuta;

- “**Komisija**” je Regionalna komisija za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava na području bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (skraćeni naziv: REKOM);
- “**Mjesto zatvaranja**” je zatvoreni ili otvoreni prostor u kom se nalazi jedno ili više lica lišenih slobode;
- “**Ministar nadležan za ljudska prava**” podrazumijeva ministra/ministicu za ljudska i manjinska prava u državama u kojima takvo ministarstvo postoji, a u drugim državama ministra/ministicu pravosuđa, odnosno ministra/ministicu za zajednice i povratak – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano;
- “**Nestala osoba**” je osoba uhapšena, pritvorena, oteta ili na bilo koji drugi način lišena slobode od strane državnih organa ili oružane grupe koja im se aktivno suprotstavlja, odnosno od strane lica ili grupe lica koja postupaju po ovlaštenju, uz podršku ili saglasnost državnih organa ili oružane grupe, nakon čega organi ili lica, odnosno grupe, koji su lice lišili slobode odbijaju da priznaju lišavanje slobode ili skrivaju sudbinu nestalog lica ili mjesto na kome se ono nalazi, i/ili osoba nestala u oružanom sukobu čije su okolnosti nestanka poznate nadležnim državnim telima, ili se još uvek ispituju;
- “**Pripadnici oružanih snaga**” su pripadnici regularnih oružanih snaga države, te grupa i jedinica stavljenih pod komandu koja je odgovorna državi;
- “**Rat ili drugi oblik oružanog sukoba**” podrazumijeva upotrebu oružane sile između država ili produženo oružano nasilje između vlasti i organiziranih naoružanih grupa, odnosno između organiziranih naoružanih grupa unutar jedne države;
- “**Ratni zločin**” podrazumijeva značenje termina “ratni zločin” u međunarodnom humanitarnom pravu, genocid i zločine protiv čovječnosti, i obuhvata, ali se ne ograničava, na sljedeće zločine:

- a. genocid;
- b. progon;
- c. ubistva;
- d. porobljavanje;
- e. protivpravno zatvaranje;
- f. mučenje;
- g. prisilne nestanke;

- h. deportaciju i prisilno premještanje stanovništva;
 - i. silovanje i druge teške oblike seksualnog zlostavljanja;
 - j. oduzimanje i uništavanje imovine velikih razmjera;
 - k. uzimanje talaca;
 - l. uništavanje vjerskih i kulturno-historijskih objekata;
 - m. korištenje civila i ratnih zarobljenika kao “živih štitova”;
- **“Skupštinsko tijelo nadležno za ljudska i manjinska prava”** podrazumijeva, zavisno od naziva u različitim stranama ugovornicama, skupštinske odbore ili komisije nadležne za ljudska prava ili međunacionalne odnose; - prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.
- **“Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija” (dalje: SFRJ)** je država koju su činile šest republika, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Makedonija, Slovenija, Srbija, i dvije autonomne pokrajine, Kosovo i Vojvodina, i koja je *de facto* postojala od 29. novembra 1943. godine do raspada federativne zajednice 1991. godine, u međuvremenu promijenivši naziv nekoliko puta;
- **“Teška kršenja ljudskih prava”** uključuju: ubistva; porobljavanje; protivpravno zatvaranje; mučenje; prisilne nestanke; deportaciju i prisilno premještanje stanovništva, sistematsku diskriminaciju, i ostala kršenja ljudskih prava, predviđena međunarodnim paktovima o ljudskim pravima i drugim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima koji su obavezivali sve strane ugovornice, a za koja Komisija procijeni da po svojim osobinama i posljedicama imaju karakter “teških kršenja ljudskih prava”;
- **“Učinitelj”** je lice koje je pravosnažno osuđeno kao izvršilac, saizvršilac, ili saučesnik u izvršenju ratnog zločina ili djela koje predstavlja drugo teško kršenje ljudskih prava;
- **“Žrtve”** su osobe koje su, individualno ili kolektivno, pretrpjele štetu, uključujući fizičku ili psihičku povredu, duševnu patnju, ekonomski gubitak ili značajno ograničenje svojih osnovnih prava kroz postupke ili nečinjenja koje predstavljaju teško kršenje međunarodnim pravom priznatih ljudskih prava ili teško kršenje međunarodnog humanitarnog prava. Termin “žrtva” također uključuje članove najuže porodice ili osobe koje je neposredna žrtva izdržavala, kao i lica kojima je nanesena šteta prilikom intervencije čija je svrha bila pomoć žrtvi ili sprečavanje novih kršenja.

DIO II – OPĆE ODREDBE

Član 2

Definicija

1. Regionalna komisija za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava na teritoriji bivše SFRJ se osniva ovim međunarodnim ugovorom. – izmjena, izaslanici za REKOM. (Regionalna komisija za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava na teritoriju nekadašnje SFRJ je međunarodna organizacija osnovana ovim pravnim aktom) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.
2. Skraćeni naziv je REKOM.

Član 3

Oznake

Komisija odlučuje o svom vizuelnom identitetu koji uključuje znak, logo i pečat.

Član 4

Sjedište i Izvršni sekretarijat

1. Sjedište Komisije je u Sarajevu.
2. Podršku u radu članovima i članicama Komisije osigurava Izvršni sekretarijat, u sjedištu Komisije.

Član 5

Pravni status

1. Komisija ima pravni subjektivitet.
2. Komisija usvaja budžet, poslovnik i pravilnike kojima uređuje organizaciju i sprovođenje svojih poslova, u skladu sa ovim Statutom.
3. Komisija će s nadležnim vlastima Bosne i Hercegovine zaključiti sporazum o aranžmanima zemlje domaćina.

Član 6

Period djelovanja

1. Period djelovanja Komisije je tri godine.
2. Period djelovanja Komisije ne obuhvata period priprema koji počinje od konstitutivne sjednice i traje najduže šest mjeseci.
3. Ako je neophodno za ostvarenje zadataka Komisija može produžiti period djelovanja pod uslovom da ima osigurana finansijska sredstva. – izmjena, izaslanici za REKOM. (Komisija može produžiti razdoblje djelovanja za najviše šest mjeseci). – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

Član 7

Zastupanje i predstavljanje

1. Komisiju zastupa i predstavlja predsjedavajući/a Komisije.
2. Komisija može odlučiti da je predstavlja drugi član ili članica.

Član 8

Upotreba jezika

1. U radu Komisije u ravnopravnoj upotrebi su albanski, bosanski, crnogorski, hrvatski, makedonski, slovenski i srpski jezik, te ćirilično i latinično pismo, te gestovni jezik gluhih i nagluhih osoba shodno području iz kog osoba dolazi.
2. Upotrebu jezika i pisma Komisija detaljnije regulira poslovníkom, uz poštivanje načela efikasnosti i ekonomičnosti.
3. U komunikaciji s Komisijom svako ima pravo koristiti svoj jezik i pismo.
4. Na javnim slušanđima učesnici govore na svom jeziku.
5. U uredima u stranama ugovornicama, u pogledu jezika primjenjuju se propisi države u kojoj se ured nalazi.

Član 9

Pravo na pružanje doprinosa radu Komisije

Svako ima pravo, u skladu sa Statutom, da pruži doprinos radu Komisije, ako Komisija nađe da bi to doprinijelo ostvarivanju njenih ciljeva.

Član 10

Principi djelovanja Komisije

Članovi/članice i osoblje Komisije dužni su rukovoditi se u svome radu sljedećim vrijednostima i principima:

- (a) poštivanje ljudskog dostojanstva;
- (b) nezavisnost i nepristrasnost;
- (c) posvećenost istini;
- (d) jednakost i poštivanje ljudskih prava i sloboda;
- (e) odgovornost, pristupačnost i otvorenost;
- (f) brižljivo istraživanje činjenica i pravičnost postupka;
- (g) integritet, odlučnost i pridržavanje najviših standarda profesionalne etike;
- (h) posebna zaštita žrtava seksualnog zlostavljanja i osoba koje su bile maloljetne u razdoblju koje obuhvata mandat Komisije;
- (i) zaštita povjerljivosti.

10

DIO III – OBAVEZA SARADNJE S KOMISIJOM

Član 11

Saradnja strana ugovornica s Komisijom

1. **Strane ugovornice stvaraju uslove za djelotvorno izvršavanje zadataka Komisije u skladu sa Statutom.** – izmjena, izaslanici za REKOM. (Strane ugovornice obavezne

su surađivati s Komisijom i omogućiti joj djelotvorno izvršavanje zadataka u skladu sa Statutom) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

2. Na zahtjev Komisije, nadležni organi vlasti u strani ugovornici blagovremeno osiguravaju pristup podacima i dokumentima, uključujući mogućnost uzimanja izjava od predstavnika državnih institucija i sprovođenje terenskog istraživanja, osim ako bi time bili prekršeni propisi strane ugovornice o tajnosti podataka.
3. Podaci ili dokumenti koji ukazuju na izvršenje ratnog zločina, odnosno drugog teškog kršenja ljudskih prava, i/ili na moguće učinioce, kaoi dokumenti izrađeni s ciljem prikrivanja učinjenog zločina, odnosno kršenja ljudskih prava, ne smatraju se tajnom.
4. U slučaju da država smatra da bi otkrivanje određenog podatka ili dokumenta koji je zatražila Komisija bilo protivno propisima o tajnosti podataka, preduzet će se sve razumne mjere u cilju prevazilaženja sporne situacije zajedničkim angažiranjem Komisije i države. Ove mjere podrazumijevaju, ali se ne ograničavaju na:
 - (a) izjašnjenje Komisije o relevantnosti podatka ili dokumenta koji se traži; i
 - (b) dogovor o uslovima otkrivanja podataka, uključujući, između ostalog, djelimično otkrivanje sadržaja dokumenta, ograničavanje objavljivanja podataka i primjene drugih mjera zaštite povjerljivosti podataka.

11

Član 12

Saradnja Komisije s drugim državama i s međunarodnim organizacijama

Komisija može zaključiti sporazume o saradnji s državama van područja bivše SFRJ i s međunarodnim organizacijama.

DIO IV – CILJEVI I ZADACI KOMISIJE

Član 13

Ciljevi

Komisija ima sljedeće ciljeve:

- a) da utvrdi činjenice o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava izvršenim u periodu od 1. januara 1991. do 31. decembra 2001. godine na teritoriji bivše SFRJ.– stav bošnjačkog člana Predsjedništva BiH u prethodnom i novom mandatu, hrvatskog člana Predsjedništva BiH u prethodnom mandatu, predsjednika Hrvatske, Srbije, Crne Gore, i predsjednice Kosova. (Da utvrditi činjenice o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava počinjenim na teritoriju bivše SFRJ u razdoblju od 1. siječnja 1991. do 31. prosinca 2001. godine, političkim i društvenim okolnostima koje su utjecale na činjenje ovih djela i posljedicama do kojih su zločini i kršenja prava doveli) –prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.
- b) da prizna nepravde nanesene žrtvama, u cilju izgradnje kulture solidarnosti i saosjećanja;
- 12 c) da doprinese ostvarivanju prava žrtava;
- d) da doprinese da političke elite i društva u stranama ugovornicama prihvate činjenice o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava;
- e) da doprinese rasvjetljavanju sudbine nestalih;
- f) da doprinese sprečavanju ponavljanja ratnih zločina i drugih teških kršenja ljudskih prava.
- g) da doprinese unaprijeđenju obrazovnih programa u skladu sa činjenicama o ratnim zločinima, drugim teškim kršenjima ljudskih prava i žrtvama koje ustanovi Komisija. - novi stav, izaslanici za REKOM.

Član 14

Zadaci

Komisija ima sljedeće zadatke:

- a. da prikupi podatke o slučajevima ratnih zločina i drugičteških kršenja ljudskih prava, pruži njihov detaljan opis, prikaže obrasce kršenja prava i njihove posljedice;
- b. da prikupi podatke o sudbini nestalih i sarađuje s nadležnim tijelima koja se u stranama ugovornicama bave potragom za nestalima;
- c. da izradi popis ljudskih gubitaka u vezi s ratom ili drugim oblikom oružanog sukoba:
 - i. civila koji su izgubili život ili nestali u vezi s ratom ili drugim oblikom oružanog sukoba; i
 - ii. boraca koji su izgubili život ili nestali u vezi s ratom ili drugim oblikom oružanog sukoba;
- d. da prikupi podatke o mjestima zatvaranja u vezi s ratom ili drugim oblikom oružanog sukoba, licima koja su protivpravno zatvarana, podvrgavana mučenju i nečovječnom postupanju, i izradi njihov sveobuhvatan popis uz zaštitu identiteta kada je to neophodno;

da istraži političke i društvene okolnosti koje su odlučujuće doprinijele izbijanju ratova ili drugih oblika oružanog sukoba, kao i činjenju ratnih zločina i drugih teških kršenja ljudskih prava; - prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

da istraži političke i društvene okolnosti koje su odlučujuće doprinijele izbijanju ratova ili drugih oblika oružanog sukoba, kao i činjenju ratnih zločina i drugih teških kršenja ljudskih prava). -stav bošnjačkog člana Predsjedništva BiH u prethodnom i novom mandatu;

- e. da održi javna slušanja žrtava i drugih lica o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava;
- f. da preporuči mjere koje se odnose na sprečavanje ponavljanja kršenja ljudskih prava i na reparacije za žrtve; i
- g. da izradi, objavi i predstavi završni izvještaj na način koji će omogućiti da izvještaj dopre do što šireg kruga ljudi u državama na području bivše SFRJ.

DIO V – NADLEŽNOST KOMISIJE

Član 15

Period i područje istraživanja

Komisija

utvrđuje činjenice o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava izvršenim u periodu od 1. januara 1991. do 31. decembra 2001. godine na prostoru bivše SFRJ; - stavh rvatskog člana Predsjedništva BiH u prethodnom mandatu, predsjednika Hrvatske, Srbije, Crne Gore, i predsjednice Kosova i hrvatskog člana Predsjedništva BiH u prethodnom mandatu.

utvrđuje činjenice o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava izvršenim u periodu od 1. januara 1991. do 31. decembra 2001. godine na prostoru bivše SFRJ i istražuje političke i društvene okolnosti koje su odlučujuće doprinijele izbijanju ratova ili drugih oblika oružanog sukoba, kao i činjenju ratnih zločina i drugih teških kršenja ljudskih prava; - stav bošnjačkog člana Predsjedništva BiH u prethodnom i novom mandatu.

(Komisija utvrđuje činjenice o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava izvršenim u razdoblju od 1. siječnja 1991. do 31. prosinca 2001. godine u državama na teritoriju nekadašnje SFRJ, i istražuje odlučujuće političke i društvene okolnosti koje su doprinijele izbijanju ratova ili drugih oblika oružanog sukoba, kao i činjenju ratnih zločina i drugih teških kršenja ljudskih prava, te posljedice zločina i kršenja ljudskih prava koje su se ispoljila i u razdoblju nakon 2001. godine.) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

Član 16

Kršenja prava u nadležnosti Komisije

Komisija utvrđuje činjenice u vezi sa teškim kršenjima međunarodnog humanitarnog prava i drugim teškim kršenjima ljudskih prava navedenim u članu 1 Statuta, pri čemu ti zločini i kršenja obuhvataju, ali se ne ograničavaju na, sljedeće: genocid, progon, ubistva, porobljavanje, protivpravno zatvaranje, mučenje, prisilne nestanke, deportaciju i prisilno premještanje stanovništva, silovanje i druge teške oblike seksualnog zlostavljanja, oduzimanje i uništavanje imovine velikih razmjera, uzimanje talaca, uništavanje vjerskih i kulturno-historijskih objekata, korištenje civila i ratnih zarobljenika kao “živih štitova“, i sistematsku diskriminaciju.

DIO VI – OVLAŠTENJA KOMISIJE

Član 17

Uzimanje izjava

1. Komisija uzima izjave o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava iz njene nadležnosti od žrtava, svjedoka, predstavnika institucija i učinilaca.

(Komisija nastoji osigurati dobrovoljno davanje izjave, uz zadržavanje ovlaštenja iz stava 8 ovog člana.) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

(Žrtve daju izjave o svojim stradanjima ili stradanjima članova obitelji isključivo na dobrovoljnoj osnovi.) - prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

2. U slučaju da osoba odbije dati izjavu Komisiji pozivajući se na zakonsku dužnost čuvanja tajnosti podataka, primjenjuju se odredbe člana 11, stavovi 3 i 4, ovog Statuta.

3. Svjedoci imaju pravo uskraćivanja davanja odgovora na pojedina pitanja i oslobađanje od dužnosti svjedočenja u skladu sa zakonima o krivičnim postupcima u stranama ugovornicama. – izmjena, izaslanici za REKOM. (Odredbe zakona o krivičnom postupku strane ugovornice primjenjuju se na pravo uskraćivanja davanja odgovora na pojedina pitanja i oslobađanje od dužnosti svjedočenja i druga pitanja u vezi ispitivanja osoba koja nisu uređena Statutom Komisije) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

15

4. Na zahtjev davaoca izjave, Komisija može omogućiti davanje izjave uz zaštitu identiteta.

(Komisija poziva osobe iz stava 1 na način predviđen pravilima o pozivanju svjedoka iz zakona o kaznenom postupku strana ugovornica. Komisija može sa stranama ugovornicama zaključiti posebne sporazume o načinu pozivanja.) - prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

(Ako to smatra svrsishodnom, Komisija može podnijeti krivičnu prijavu lokalno nadležnom tužilaštvu zbog osiguravanja prisutstva osoba, odnosno zbog izricanja kazne za odbijanje osobe da da izjavu, u skladu sa zakonom o krivičnom postupku države u kojoj osoba ima prebivalište, odnosno boravište) - prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

5. Uoči, u toku i nakon davanja izjave Komisija, prema potrebi, osigurava psihosocijalnu podršku žrtvama i svjedocima.
6. Komisija uzima izjave:
 - (a) u mjestu prebivališta ili boravišta davaoca izjave;
 - (b) u uredima Komisije;
 - (c) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima strana ugovornica ukoliko se izjava uzima u trećim zemljama; i
 - (d) na teritoriji trećih država, ako to nije u suprotnosti sa zakonskim odredbama tih država, u slučajevima da žrtve, svjedoci i ostale osobe ne mogu dati izjave u konzulatima i ambasadama strana ugovornica.

Član 18

Prikupljanje dokumentacije

1. Komisija prikuplja relevantnu dokumentaciju i druge materijale, uključujući:

16

- (a) dokumentaciju vlada, parlamenata, predsjedništva, lokalnih i teritorijalnih samouprava, javnih i privatnih preduzeća, vojske, policije i obavještajnih službi;
- (b) sudske presude, transkripte, sudske i tužilačke spise Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, internacionaliziranih i nacionalnih sudova i tužilaštava u stranama ugovornicama, i drugih sudova koji su vodili postupke za ratne zločine učinjene na teritoriji bivše SFRJ; - izmjena, izaslanici za REKOM. (sudske presude, transkripte, sudske i spise tužilaštva Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, nacionalnih sudova i tužilaštava u stranama ugovornicama i drugih sudova koji su vodili postupke za ratne zločine počinjene na teritoriju nekadašnje SFRJ) -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.
- (c) arhivsku građu drugog porijekla;
- (d) novinske tekstove, televizijske i radio snimke;
- (e) pisana mišljenja eksperata i predstavnika institucija i organizacija, pripremljenih na poziv Komisije ili na inicijativu samih autora.

2. Državni organi, druga pravna lica i građani strana ugovornica dužni su da na zahtjev Komisije blagovremeno dostave na uvid sve dokumente i druge materijale koji bi mogli biti od značaja za ostvarivanje njenih ciljeva.
3. Prilikom upućivanja zahtjeva za dostavljanje dokumenta ili drugih materijala, Komisija nastoji da što preciznije odredi vrstu podataka koje bi traženi materijal trebalo sadržavati.
4. U slučaju da osoba ili državni organ odbije dostaviti dokumentaciju Komisiji pozivajući se na zakonsku dužnost čuvanja tajnosti podataka, primjenjuju se odredbe člana 11, stavovi 3 i 4, ovog Statuta.

Član 19

Terenska istraživanja i posjete

Komisija utvrđuje relevantne činjenice odlaskom na lokacije zločina, mjesta zatvaranja, masovnih grobnica i svih drugih lokacija od interesa za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i ostalim teškim kršenjima ljudskih prava **uz saglasnost strana ugovornica**. – izmjena, izaslanici za REKOM.

Komisija može zaključiti memorandume o razumijevanju s nadležnim državnim organima o obilascima navedenih lokacija. – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

Komisija može posjećivati lokacije zločina i masovnih grobnica, zbog izražavanja pijeteta prema žrtvama. – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

Član 20

Javna slušanja žrtava i drugih osoba

1. Komisija održava javna slušanja na kojima žrtve govore o svojim stradanjima i stradanjima njima bliskih osoba.
2. Javna slušanja obuhvataju i učiniocima djela koja imaju karakter ratnog zločina ili drugog teškog kršenja ljudskog prava, svjedoke, kao i osobe koje su pomogle žrtvama.
3. Davanje izjave na javnom slušanju je dobrovoljno.
4. Uoči, u toku i poslije javnih slušanja Komisija može primijeniti mjere zaštite identiteta, posebne mjere zaštite psihičkog i fizičkog integriteta, kao i mjere psihosocijalne podrške.

5. Elektronski mediji u državnom vlasništvu, odnosno javni servisi na teritoriji strana ugovornica emitiraju, direktno ili odloženo, javna slušanja. Način emitiranja regulira se sporazumom Komisije i javnih servisa. Komercijalni elektronski mediji imaju pravo da emitiraju javna slušanja, pod istim uslovima i po pravilima koja važe za medije u državnom vlasništvu, odnosno javne servise.
6. Javna slušanja se mogu održavati na različitim lokacijama.

Član 21

Održavanje tematskih sesija

1. Komisija može održati javne sesije o djelovanju državnih institucija, političkih organizacija, kulturnih i naučnih ustanova, crkava i vjerskih zajednica, organizacija civilnog društva i medija uoči i u toku rata, odnosno drugog oblika oružanog sukoba, a u odnosu na činjenja ratnih zločina i drugih teških kršenja ljudskih prava.
2. Ako se uredno pozvano lice ne odazove pozivu Komisije ili odbije dati izjavu, Komisija o tome upozaje javnost i u izvještaju konstatira odbijanje učešća u tematskoj sesiji – izmjena, izaslanici za REKOM. (Sudjelovanje na tematskoj sesiji je obavezno. Ako se uredno pozvana osoba, bez opravdanog razloga, ne odazove pozivu Komisije za sudjelovanjem na tematskoj sesiji, ili se pojavi i odbije dati izjavu, primjenjuje se član 17, stav 8, Statuta) –prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.
3. Elektronski mediji u državnom vlasništvu, odnosno javni servisi, na teritoriji strana ugovornica emitiraju, direktno ili odloženo, tematske sesije Komisije. Način emitiranja regulira se sporazumom Komisije i javnih servisa. Komercijalni elektronski mediji imaju pravo da emitiraju tematske sesije, pod istim uslovima i po pravilima koja važe za medije u državnom vlasništvu.
4. Tematske sesije se mogu održavati na različitim lokacijama.

Član 22

Pravilnici Komisije

Komisija donosi posebne pravilnike tokom pripreme faze i tokom djelovanja - izmjena, izaslanici za REKOM kojima regulira jedinstveno (metodologija -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano) postupanje pri: - izmjena, izaslanici za REKOM.

- uzimanju izjava;
- prikupljanju dokumentacije;
- održavanju postupka javnih slušanja;
- održavanju tematskih sesija;
- izradi popisa ljudskih gubitaka;
- osiguravanju psihosocijalne podrške žrtvama; i
- druga pitanja od značaja za rad Komisije.

DIO VII – IZBOR ČLANOVA I ČLANICA KOMISIJE

Član 23

Sastav Komisije

19

Komisiju čini dvadeset članova i članica, pri čemu se:

- (a) u Bosni i Hercegovini bira pet članova/članica;
- (b) u Hrvatskoj, Srbiji i Kosovu biraju po tri člana/članice;
- (c) u Crnoj Gori, Makedoniji i Sloveniji biraju po dva člana/članice.

Član 24

Kriteriji za izbor članova i članica

1. Član/članica Komisije je:

- (a) državljanin/državljanica strane ugovornice;

- (b) osoba visokih moralnih kvaliteta, od integriteta i ugleda, posvećena tolerantnom dijalogu i konstruktivnom rješavanju sporova, koja može uživati povjerenje u svim stranama ugovornicama;
- (c) osoba koja ima stručno znanje da direktno doprinese ostvarenju zadataka Komisije; - novi stav, izaslanici za REKOM.
- (d) osoba psihofizički sposobna za efikasno i kontinuirano obavljanje dužnosti člana/članice Komisije.

(U strani ugovornici bira se najmanje jedna žena, odnosno najmanje jedan muškarac, za članicu/člana Komisije) -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

(U strani ugovornici, prilikom izbora članova i članica Komisije, nastojat će se osigurati etnički reprezentativan sastav Komisije, tako što će pored pripadnika/pripadnice najbrojnije etničke zajednice nastojati izabrati i jednog/jednu ili više pripadnika/pripadnica druge etničke zajednice, odnosno drugih etničkih zajednica u toj strani ugovornici) -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

20

2. Član/članica Komisije ne može biti osoba:

- (a) koja je obavljala istaknutu političku funkciju; - izmjena, izaslanici za REKOM. (u posljednje dvije godine prije raspisivanja konkursa za izbor članova/članica Komisije ili u vrijeme koje obuhvaća nadležnost Komisije) -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.
- (b) za koju postoji ozbiljna sumnja da je odgovorna za kršenje ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava, ili da je podržavala, pomagala ili podsticala izvršenje takvih djela, ili da je doprinijela nekažnjavanju za ta djela, ili da je blisko povezana sa osobom osuđenom, optuženom ili pod istragom za takva djela.

Član 25

Istovjetnost postupka izbora članova i članica

U svakoj strani ugovornici članovi i članice Komisije biraju se u istovjetnom postupku propisanom ovim Statutom.

Član 26

Kandidiranje članova i članica

1. Udruženja građana, obrazovne institucije, naučne institucije, ili 30 građana strane ugovornice mogu predložiti kandidata/kandidatkinju za člana/članicu Komisije koji/koja se bira u toj strani ugovornici, uz saglasnost kandidata/kandidatkinje. – izmjena, izaslanici za REKOM. (Udruženja građana, obrazovne institucije, znanstvene institucije, vjerske zajednice, sindikati ili 30 građana strane ugovornice mogu predložiti kandidata/kandidatkinju za člana/članicu Komisije koji/a se bira u toj strani ugovornici, uz suglasnost kandidata/kandidatkinje) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.
2. Postupak kandidiranja i primarne selekcije kandidata/kandidatkinja u strani ugovornici sprovodi selekcionni odbor.

Član 27

Sastav i izbor selekcionih odbora

1. Selekcioni odbor u svakoj državi čini sedam članova/članica, koji moraju ispunjavati važeće kriterije za izbor članova/članica Komisije, osim zabrane obavljanja istaknute političke funkcije. – izmjena, izaslanici za REKOM. (Selekcioni odbor u svakoj državi čini devet članova/članica, koji moraju ispunjavati kriterije koji vrijede za izbor članova/članica Komisije, osim zabrane obavljanja istaknute političke funkcije u razdoblju od posljednje dvije godine prije raspisivanja konkursa za izbor članova i članica Komisije i u razdoblju koji obuhvaća nadležnost Komisije) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.
2. Članovi/članice selekcionog odbora ne mogu se kandidirati za članstvo u Komisiji.
3. Četiri člana/članice selekcionog odbora imenuje predsjednik/Predsjedništvo i to tri na osnovu prijedloga zakonodavne vlasti, vrhovnog ili ustavnog suda i ministarstva pravde, a četvrtog lično imenuje. – izmjena, izaslanici za REKOM. (Tri člana/članice selekcionog odbora imenuje ministar nadležan za ljudska prava, uz suglasnost skupštinskog odbora ili komisije nadležne za ljudska prava ili međunacionalne odnose) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.
4. Tri člana/članice selekcionog odbora biraju članovi i članice Koalicije za REKOM u strani ugovornici.

(Prvih šest članova/članica selekcionog odbora imenuju se, odnosno biraju, na osnovu stava 3 i stava 4 ovog člana, u roku od 45 dana od dana posljednje ratifikacije međunarodnog ugovora o osnivanju Komisije.) -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

(Nadležni ministar proglašava izbor šestero članova i članica selekcionog odbora i u roku od 8 dana raspisuje konkurs za izbor preostalo troje članova/članica odbora) -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

(Prethodno imenovanih, odnosno izabranih, šestero članova/članica odbora nastojat će izabrati preostala tri člana/članice odbora konsenzusom, a ako to ne bude moguće onda većinom glasova) -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

(Nadležni ministar, Koalicija za REKOM i članovi/članice selekcionog odbora imenovani i izabrani na osnovu stavova 3 i 4 ovog člana osigurat će da najmanje trećinu članstva odbora čine žene, odnosno muškarci, i nastojat će osigurati da trećinu članstva čine predstavnici/predstavnice udruženja žrtava, uključujući i udruženja žrtava koja nisu članice Koalicije za REKOM, pod uslovom da su registrirana najmanje tri godine prije potpisivanja ugovora o osnivanju Komisije) -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

(Nadležni ministar proglašava izbor selekcionog odbora i osigurava uvjete za njegov rad.) -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

22

5. Predsjednik/Predsjedništvo proglašava izbor selekcionog odbora i osigurava uslove za njegov rad.- novi stav, izaslanici za REKOM.
6. Selekcionim odborom predsjedava najstariji/a član/članica, koji zakazuje konstitutivnu sjednicu u roku od 45 dana od dana proglašenja izbora selekcionog odbora.- izmjena, izaslanici za REKOM.(Selekcionim odborom predsjedava najstariji/a član/članica, koji zakazuje konstitutivnu sjednicu u roku od 45 dana od dana raspisivanja konkursa iz stava 6 ovog člana) -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

Član 28

Izbor kandidata/kandidatkinja za članstvo u Komisiji od strane selekcionih odbora

1. Selekcioni odbor u svakoj državi, u roku od osam dana od dana održavanja konstitutivne sjednice, raspisuje konkurs za izbor članova i članica Komisije u trajanju od 30 dana.
2. U roku od osam dana od dana zatvaranja konkursa, selekcioni odbor na internet stranici predsjednika/Predsjedništva – izmjena, izaslanici za REKOM (nadležnog ministarstva iz člana 27, stava 3. – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano) objavljuje:

(a) spisak prispjelih kandidatura;

(b) spisak kandidata/kandidatkinja koje je odlučio intervjuirati. Intervjui su otvoreni za javnost. – izmjena, izaslanici za REKOM. (Selekcionni odbor može odlučiti da intervjuira sve ili pojedine kandidate/kandidatkinje. Intervjui su otvoreni za javnost.) –prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

3. Selekcioni odbor može zahtijevati informacije o kandidatu/kandidatkinji od državnih organa i javnih ustanova. (a oni su dužni na taj zahtjev odgovoriti hitno) –prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.
4. Selekcioni odbor će nastojati da sve odluke donosi jednoglasno, a u slučaju kada je konsenzus nemoguće postići, odlučit će većinom od pet članova/članica.
5. Selekcioni odbor ocjenjuje ispunjavanje uslova i sužava izbor na listu koja sadrži dva do tri puta veći broj kandidata i kandidatkinja od broja članova i članica Komisije koji se biraju u strani ugovornici.
6. U roku od 40 dana od dana zatvaranja konkursa, selekcioni odbor objavljuje listu kandidata/kandidatkinja i dostavlja je istog dana predsjedniku/Predsjedništvu strane ugovornice.

Član 29

Izbor članova i članica Komisije od strane predsjednika/Predsjedništva strana ugovornica

1. Predsjednik/Predsjedništvo strane ugovornice vrši konačan izbor članova i članica Komisije koji se biraju u strani ugovornici između kandidata i kandidatkinja s liste koju mu dostavi selekcioni odbor.
2. Predsjednici/Predsjedništvo strana ugovornica obavijestit će jedni druge o svojim izborima tridesetog dana od dana kada im selekcioni odbori dostave liste kandidata, prije nego što o tome obavijeste javnost.
3. Predsjednici/Predsjedništvo strana ugovornica objavljuju imena članova i članica Komisije petnaestog dana od dana kada svi prime obavještenja iz stava 2 ovog člana.

Član 30

Konstitutivna sjednica

1. Najstariji član/članica Komisije saziva konstitutivnu sjednicu u sjedištu Komisije u roku od 15 dana od dana izbora, i predsjedava Komisijom do izbora predsjedavajućeg člana/predsjedavajuće članice.
2. Svečanom, uvodnom dijelu konstitutivne sjednice Komisije prisustvuju predsjednici/članovi Predsjedništva država ugovornica.
3. U uvodnom dijelu konstitutivne sjednice članovi i članice Komisije potpisuju primjerak Statuta, izgovaraju i potpisuju sljedeću izjavu: "Zaklinjem se svojom čašću da ću funkciju člana/članice Komisije obavljati u skladu sa Statutom, posvećeno, nepristrasno i nezavisno, u nastojanju da opravdam ukazano povjerenje i doprinesem ostvarivanju ciljeva Komisije".

Član 31

Izbor predsjedavajućeg/predsjedavajuće i usvajanje Poslovnika

24

1. Članovi i članice Komisije biraju predsjedavajućeg člana/predsjedavajuću članicu i usvajaju Poslovnik o radu Komisije u roku od 60 dana od konstitutivne sjednice.
2. Članovi i članice Komisije mogu odlučiti da se funkcija predsjedavajućeg/predsjedavajuće ograniči na određeni vremenski period.

Član 32

Kvorum i odlučivanje

1. Kvorum za rad Komisije postoji kada je prisutno najmanje 15 članova i članica Komisije. – izmjena, izaslanici za REKOM. (Kvorum za rad Komisije postoji kada je prisutno najmanje 14 članova i članica Komisije.) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.
2. Komisija nastoji da sve odluke donosi jednoglasno, a kada je konsenzus nemoguće postići, najmanje 15 članova i članica mora se saglasiti o donošenju odluke, uz saglasnost najmanje jednog člana iz svake države odnosno konstitutivnog naroda u Bosni i Hercegovini. – izmjena, izaslanici za REKOM. (Komisija nastoji sve odluke donositi jednoglasno, a kada je konsenzus nemoguće postići, najmanje 14

članova i članica mora se usuglasiti za donošenje odluke.) -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

3. Komisija može odlučiti da je za usvajanje proceduralne odluke dovoljno da postoji prosta većina svih članova i članica.
4. Poslovníkom o radu Komisija uređuje proceduralna pitanja uključujući i pravila za izmjene i dopune Poslovníka. - novi stav izaslanici za REKOM.

Član 33

Prestanak mandata člana/članice

1. Članu/članici Komisije mandat prestaje istekom mandata Komisije, i u slučajevima:
 - (a) podnošenja ostavke u pisanoj formi;
 - (b) smrti;
 - (c) pravosnažne sudske odluke o ograničenju ili lišavanju poslovne sposobnosti;
 - (d) pravosnažne osude na bezuslovnu kaznu zatvora; i
 - (e) razrješenja.
2. U slučajevima predviđenim u stavu 1, tačke (a), (b), (c) i (d) ovog člana, Komisija konstatira prestanak mandata i o tome obavještava predsjednika/predsjedništvo države ugovornice, koji/koje će u roku od 15 dana izabrati novog člana/članicu Komisije s liste koju je utvrdio selekcionni odbor u proceduri predlaganja kandidata za članove i članice Komisije.
3. Član/članica Komisije može biti razriješen/a dužnosti u slučaju neispunjavanja obaveza iz članova 34 i 36. -izmjena, izaslanici za REKOM. (u slučaju pravomoćne osude za kazneno djelo koje šteti integritetu i kredibilitetu člana/članice Komisije, kao i u slučaju kontinuirane nemogućnosti obavljanja dužnosti uslijed nepovoljnog mentalnog, emocionalnog ili fizičkog stanja) -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

25

(Komisija utvrđuje prijedlog za razrješenje člana/članice uz njegovo/njeno izuzeće i dostavlja prijedlog predsjedniku/Predsjedništvu strane ugovornice u kojoj je izabran/a član/članica Komisije čije se razrješenje predlaže. Prije nego što utvrdi prijedlog za razrješenje, Komisija će omogućiti članu/članici o čijem se razrješenju odlučuje da se upozna s dokazima podnijetim protiv njega/nje i predstavi dokaze u svoju korist) -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

4. U roku od 15 dana od dana dostavljanja prijedloga Komisije za razrješenje člana, predsjednik/Predsjedništvo države odlučuje o razrješenju i, u slučaju razrješenja, bira novog člana/novu članicu Komisije s liste koju je selekcionni odbor utvrdio u proceduri predlaganja kandidata/kandidatkinja za članstvo u Komisiji.

Član 34 - prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

Privremeno udaljenje od dužnosti člana/članice

(Ako protiv člana/članice Komisije bude pokrenuta istraga za kazneno djelo koje ugrožava njegov/njen kredibilitet, ili Komisija sazna za drugu okolnost u odnosu na člana/članicu koja ozbiljno ugrožava ili može ugroziti integritet i kredibilitet Komisije, ili ako je obavljanje dužnosti člana/članice Komisije otežano zbog njegovog/njenog mentalnog, emocionalnog ili fizičkog stanja, Komisija može odlučiti da privremeno udalji člana/članicu na koga/koju se takvi razlozi odnose dok Komisija ne ispita njihovu osnovanost, odnosno dok ne prestanu postojati.)

DIO VIII – PRAVA I OBAVEZE

ČLANOVA/ČLANICA I OSOBLJA KOMISIJE

26

Član 34

Savjesnost, nezavisnost i nepristrasnost

1. Članovi i članice, zaposlene ili na drugi način angažirane osobe u Komisiji, obavezni su da postupaju u skladu sa odredbama ovog Statuta i drugih akata koje Komisija donosi, savjesno, nepristrasno i nezavisno od interesa bilo koje političke partije, vlade ili drugog organa vlasti, interesne grupe, ili drugog lica.
2. Članovi i članice Komisije i druge osobe zaposlene u Komisiji ne mogu obavljati bilo koju drugu aktivnost koja bi mogla da ugrozi njihovo obavljanje dužnosti u Komisiji ili dovede u sumnju njihovu nezavisnost i nepristrasnost. Član/članica Komisije i drugi zaposleni u Komisiji dužni su da Komisiji prijave postojeći ili mogući sukob interesa.
3. Ako Komisija sazna da član/članica Komisije ili zaposleni/zaposlena u Komisiji ima sukob interesa, izuzet će tu osobu iz daljnjeg postupanja u stvari koja uključuje sukob interesa, ili će preduzeti mjere u cilju razrješenja, odnosno privremeno će udaljiti člana/članicu, odnosno otpustiti zaposlenog/zaposlenu, iz Komisije.

4. Ako Komisija ne bude blagovremeno obaviještena o okolnosti koja ukazuje na sukob interesa člana/članice Komisije ili druge osobe zaposlene u Komisiji, a ta osoba je učestvovala u odlučivanju ili je preduzela radnju u stvari koja uključuje sukob interesa, Komisija će, čim za takvu okolnost sazna, ponovo razmotriti preduzetu radnju, odnosno donesenu odluku, i, ako je neophodno, osigurati da se odlučivanje o tom pitanju ponovi, odnosno radnja ponovo sprovede, bez učešća te osobe.

Član 35

Povlastice i imunitet

1. U cilju očuvanja nezavisnosti Komisije i njenog nesmetanog djelovanja, članovi/članice Komisije i zaposleni/zaposlene u Komisiji za vrijeme obavljanja svojih funkcija uživaju sljedeće povlastice i imunitete:

- (a) imunitet od pritvora i zapljene ličnog prtljaga;
- (b) imunitet od svih vrsta pravnih postupaka u odnosu na izraženo mišljenje i postupanje, u dobroj vjeri, u okviru obavljanja dužnosti; i
- (c) izuzeće od bilo kakvog ograničenja slobode kretanja u odnosu na obavljanje poslova i zadataka Komisije, te u odnosu na odlazak i povratak u državu u kojoj obavljaju funkciju.

2. Imunitet predviđen u stavu 1, tačka b. ovog člana, a u odnosu na izraženo mišljenje ostaje, na snazi i poslije prestanka dužnosti člana/članice Komisije, odnosno po okončanju angažiranja u Komisiji.
3. Komisija ima obavezu da ukine imunitet članu/članici i zaposlenom/zaposlenoj ako utvrdi da bi imunitet osujetio tok pravde i ugrozio povjerenje javnosti u rad Komisije.

27

Član 36

Zaštita izvora i povjerljivih podataka

1. Članovi i članice Komisije, zaposleni ili osobe na drugi način angažirane od Komisije imaju obavezu da čuvaju tajnost svih podataka koje saznaju za vrijeme obavljanja dužnosti u Komisiji. (uključujući identitet osobe koja je dala podatke uz uvjet povjerljivosti, i ne koriste ih u osobne svrhe, sve dok Komisija ne odluči da te podatke objavi u formi službenog priopćenja. Ova obaveza se ne odnosi na općepoznate činjenice.) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.
2. Komisija nije ovlaštena da tužilaštvu da podatke i otkrije identitet osobe koja je dala

Član 37

Status članova i članica Komisije i osoblja Komisije

1. Članovi i članice Komisije i zaposleni u Komisiji u pravilu obavljaju dužnost puno radno vrijeme.
2. Plate i naknade članovima/članicama, zaposlenima i drugim osobama angažiranim od Komisije uređuju se pravilnikom Komisije i čine sastavni dio budžeta Komisije.

DIO IX – STRUKTURA KOMISIJE

Član 38

Izvršni sekretarijat i tematska odjeljenja

1. Komisija uspostavlja centralni ured u Sarajevu, pod nazivom Izvršni sekretarijat, čiji je zadatak da pruži tehničku, administrativnu i operativnu podršku članovima Komisije i koordinira rad između različitih ureda i tematskih odjeljenja koje Komisija uspostavi.
2. Komisija imenuje i razrješava Izvršnog sekretara, kao i šefove tematskih odjeljenja.
3. Zaposleni i druge osobe angažirane u Izvršnom sekretarijatu i tematskim odjeljenjima Komisije angažiraju se bez obzira na državljanstvo.
4. Prilikom izbora zaposlenih i drugih osoba u Izvršnom sekretarijatu, tematskim odjeljenjima, timovima, i drugim telima koje formira Komisija, primenjuju se odredbe iz člana 24, stava 2 ovog Statuta.

Član 39

Odjeljenja Komisije u stranama ugovornicama

1. Komisija uspostavlja urede u državama ugovornicama i, na prijedlog Izvršnog sekretara, imenuje i razrješava osobe na njihovom čelu.

- -

(Komisija u Sarajevu, u konzultaciji s Izvršnim sekretarijatom u Sarajevu i uredom u strani ugovornici, može osnovati mobilne istražne timove i područne urede u drugim mjestima na teritoriju strane ugovornice, te imenovati i razriješiti šefove timova, odnosno područnih ureda) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

2. Na prijedlog prijedlog Izvršnog sekretara, Komisija može osnovati istražni tim koji će uz saglasnost strana ugovornica prikupljati podatke o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava. – izmjene, izaslanici za REKOM. (Na prijedlog Izvršnog sekretarijata, Komisija može osnovati mobilni istražni tim, s ovlaštenjem da prikuplja podatke u bilo kojoj od država ugovornica.) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.
3. Zaposleni i druge osobe angažirane u uredima u stranama ugovornicama i timovima angažiraju se bez obzira na državljanstvo.

Član 40

Arhiv

1. Izvršni sekretarijat uspostavlja Odjeljenje za arhiv i bazu podataka Komisije, koje definira metodologiju arhiviranja i digitalizacije prikupljene dokumentacije.
2. Nakon što definira metodologiju iz stava 1, a najkasnije šest mjeseci od uspostavljanja, Odjeljenje za arhiv i bazu podataka postaje Arhiv i baza podataka Komisije, čiji je zadatak da arhivira i digitalizira prikupljenu dokumentaciju.
3. Svaki ured u državi obavezan je da uspostavi odjeljenje za arhiv i bazu podataka, sa zaduženjem da arhivira i digitalizira dokumentaciju prikupljenu na njenoj teritoriji. Ova odjeljenja najkasnije šest mjeseci od uspostavljanja postaju arhivi i baze podataka na nivou ureda.
4. Arhiv i baza podataka Komisije u Sarajevu će biti objedinjena sa odjeljenjima za arhiv i bazu podataka ureda u državama, najkasnije tri mjeseca prije okončanja rada Komisije.
5. Najkasnije 15 dana prije okončanja rada, Komisija predaje kopije objedinjene arhivske građe i baze podataka državnim arhivima strana ugovornica i/ili institucijama koje imaju kapacitete za njihovo čuvanje.
6. Arhivska građa i baza podataka Komisije su nakon p okončanja rada Komisije dostupne bez ograničenja svim zainteresiranim institucijama i osobama, osim dokumentacije koja podliježe obavezi čuvanja tajnosti podataka.

DIO X – FINANSIRANJE KOMISIJE

Član 41

Finansiranje

1. Komisija se finansira domaćim i stranim donacijama, te sredstvima međunarodnih organizacija. – izmjena, izaslanici za REKOM. (Komisija se finansira iz doprinosa strana ugovornica i donacija.) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

(Doprinosi članica predstavljaju doprinose iz godišnjih budžetskih sredstava strana ugovornica, koji se opredjeljuju u redovnoj budžetskoj proceduri u toku trajanja Komisije.) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

(Doprinosi strana ugovornica osiguravaju se u nominalnim iznosima koji su odgovarajući postotnom učešću država članica u ukupnom utvrđenom iznosu neophodnom za funkcioniranje Komisije) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

(Strane ugovornice će postići dogovor o doprinosima potrebnim za rad Komisije.) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

30

(Donacije se osiguravaju iz različitih izvora, kako međunarodnih organizacija tako i domaćih pravnih osoba.) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

2. Donacije za rad Komisije predstavljaju “sredstva kojima se direktno upravlja” i koriste se u skladu sa ugovorima koje će Komisija sklapati sa donatorima. – izmjena, izaslanici za REKOM. (međunarodnim organizacijama i domaćim pravnim osobama.) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

(Prilozi Komisiji u naturi, uključujući i takve priloge strana ugovornica ne mogu se smatrati dijelom doprinosa iz člana 42, stava 2.) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

Član 42

Finansijsko izvještavanje

1. Izvršni sekretarijat priprema godišnje izvještaje o izvršenju osnovnog budžeta, u skladu s finansijskim pravilnicima Komisije.

2. Izvršni sekretarijat priprema izvještaje o korištenju donacija, u skladu s finansijskim pravilnicima Komisije i sa zahtjevima finansijera.
3. Nezavisni revizor obavlja godišnju nezavisnu reviziju korištenja osnovnih budžetskih sredstava i donacija koje su dobijene od država ugovornica ili drugih donatora. Konačne rezultate revizije, nakon odgovarajućeg procesa i uz komentare Komisije, Komisija stavlja na uvid javnosti.
4. Izvještaji iz stavova 1 i 2 ovog člana podliježu reviziji od strane nezavisnog revizora.

DIO XI - ZAVRŠNI IZVJEŠTAJ KOMISIJE

Član 43

Izrada i objavljivanje završnog izvještaja

1. Tri mjeseca prije kraja svog mandata Komisija objavljuje završni izvještaj.
2. Komisija predaje istovremeno završni izvještaj predsjednicima/Predsjedništvu država ugovornica i objavljuje ga na internet stranici Komisije istovremeno na svim službenim jezicima strana ugovornica, na engleskom jeziku i u audio formatu.
3. Komisija ima obavezu da istovremeno, ili nakon predaje završnog izvještaja, učini javno dostupnim i njegov sažetak.

31

Član 44

Sadržaj završnog izvještaja

1. Završni izvještaj uključuje: uvod; relevantne činjenice o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava, a u skladu sa zadacima Komisije izloženim u članu 14 Statuta; popise ljudskih gubitaka, mjesta zatvaranja, zatvorenih lica i lica koja su pretrpjela mučenje; i preporuke.

Završni izvještaj uključuje: uvod; relevantne činjenice o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava, kako je navedeno u članu 1. Prijedloga Statuta REKOM, Značenje pojmova u ovom Statutu, a u skladu sa zadacima Komisije izloženim u članu 14 Statuta – popise ljudskih gubitaka, mjesta zatvaranja, zatvorenih lica i lica koja su pretrpjela mučenje, i preporuke. Obuhvatiće i “političke i društvene okolnosti koje su odlučujuće doprinijele izbijanju ratova ili drugih oblika oružanog sukoba, kao i činjenju ratnih zločina i drugih teških kršenja ljudskih prava“ – stav bošnjačkog člana Predsjedništva BiH u prethodnom i novom mandatu.

2. Preporuke se, između ostalog, odnose na:

(a) daljnje korake strana ugovornica ka unapređenju povjerenja među državama i zajednicama na teritoriji bivše SFRJ;

(b) odgovarajući model materijalnih i simboličkih reparacija, način za reformu institucija i mehanizme kojima se osigurava integracija utvrđenih činjenica u obrazovne programe u stranama ugovornicama; - izmjene, izaslanici za REKOM. (odgovarajući model materijalnih i simboličkih reparacija, način za reformu institucija i mehanizme kojima se osigurava integracija utvrđenih činjenica u obrazovne sisteme strana ugovornica.) - prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

(c) način praćenja primjene preporuka Komisije, a što može uključiti i prijedlog osnivanja posebnog mehanizma za ostvarivanje te svrhe.

Član 45

Nalazi o ratnim zločinima i teškim kršenjima ljudskih prava

32

1. Komisija ima ovlaštenje da, na osnovu utvrđenih činjenica, u završnom izvještaju konstatira da postoje ozbiljne indicije da je određeno lice učinilo ratni zločin odnosno teško kršenje ljudskih prava. Takav nalaz nema efekat sudske presude, niti prejudicira ishod eventualnog sudskog postupka. - izmjene, izaslanici za REKOM. (Komisija ima ovlaštenje da, na osnovu utvrđenih činjenica, u završnom izvještaju konstatira da postoji ozbiljna sumnja da je određena osoba počinila ratni zločin odnosno teško kršenje ljudskih prava. Takav nalaz nema učinak sudske presude, niti prejudicira ishod eventualnog sudskog postupka.) - prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

2. Komisija u završnom izvještaju ne navodi nalaz protiv lica ukoliko nije poduzela sve razumne korake da ga upozna o tome i da mu mogućnost da odgovori na navode o odgovornosti za ratni zločin odnosno teško kršenje ljudskih prava. - izmjene, izaslanici za REKOM. (U završnom izvještaju, Komisija ne može donijeti nalaz protiv neke osobe ako nije preuzela sve razumne korake da:

(a) obavijesti tu osobu o svojoj namjeri da donese takav nalaz;

(b) priopći toj osobi sadržaj nalaza, podatke na osnovu kojih se nalaz donosi, i razloge na kojima je nalaz zasnovan;

(c) pruži toj osobi mogućnost da u razumnom roku odgovori na predloženi nalaz; i,

(d) provjeri nalaz o preminuloj osobi iz najmanje tri neovisna izvora.) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

3. U pogledu slučajeva koji su procesuirani u prisustvu optuženog pred međunarodnim ili domaćim sudovima, Komisija će u završnom izvještaju uputiti na odgovarajuću presudu. Komisija pri tome može utvrđivati nove činjenice.

Član 46

Obaveza parlamenata i vlada da razmotre završni izvještaj

1. Nakon objavljivanja završnog izvještaja, predsjednik/Predsjedništvo svake strane ugovornice dostavlja izvještaj predsjedniku parlamenta (u roku od mjesec dana) – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano. Nakon primanja izvještaja, predsjednik odnosno (izmjena, izaslanici za REKOM) predsjednik parlamenta saziva posebnu sjednicu parlamenta radi razmatranja nalaza i preporuka iz izvještaja, ili stavlja ovu temu na dnevni red redovnog zasjedanja. Na sjednici učestvuje i jedan ili više članova Komisije.
2. U roku od šest mjeseci nakon objavljivanja završnog izvještaja Komisije, vlada u svakoj strani ugovornici usvaja i objavljuje u službenom listu strane ugovornice stav o sprovođenju preporuka.
3. U razumnom roku nakon odgovora vlade iz stava 2 ovog člana, predsjednik parlamenta u svakoj strani ugovornici saziva specijalnu sjednicu parlamenta radi razmatranja odgovora vlade i mogućeg angažiranja parlamenta u cilju sprovođenja preporuka Komisije.

33

DIO XII – RAZNO – prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

Član 48 - prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

Kaznene odredbe

1. (Svaka osoba koja:

(a) svjesno da lažan podatak Komisiji, odnosno organu ili osobi koja djeluju u njeno ime;

(b) prijetnjom, silom, činjenjem ili obećanjem koristi navede drugu osobu na davanje lažnog podatka ili nedavanje podatka Komisiji, odnosno organu ili osobi koji djeluju u njeno ime;

(c) uništi neki dokument ili predmet u namjeri sprečavanja Komisije da provede istraživanje; ili

(d) objelodani ili na drugi način otkrije podatak koji je Komisija primila uz uvjet povjerljivosti, ili otkrije identitet osobe koja je dala podatke uz uvjet povjerljivosti, smatrat će se da je izvršila kazneno djelo kažnjivo kaznom zatvora do 1 godine, ili novčanom kaznom koja je ekvivalentna iznosu do 5,000 eura.

2. Sankcije iz stava 1 se primjenjuju i na službenu ili privatnu osobu koja bez opravdanog razloga odbije postupiti prema zahtjevu Komisije, odnosno organa ili osobe koja djeluju u njeno ime, za dostavljanje, odnosno stavljanje na uvid, dokumenta ili drugog izvora.

3. U slučaju da osoba odbije odazvati se pozivu, ili odbije dati izjavu Komisiji, primjenjuju se odredbe člana 17, stav 8, ovog Statuta.)

34

Član 49 -prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.

Uloga Komisije u kaznenom procesuiranju

(Komisija ima ovlaštenje da:

(a) preporuči da, u slučaju da osoba za koju Komisija ima ozbiljnu sumnju da je izvršila ratni zločin ili drugo teško kršenje ljudskih prava priopći Komisiji podatke od značaja za otkrivanje lokacije s posmrtnim ostacima nestalih osoba, ili za otkrivanje mogućih drugih počinitelja i drugih djela, to bude uzeto, na zahtjev optuženog, od strane suda pred kojim se povede kazneni postupak kao olakšavajuća okolnost od bitnog značaja pri odmjeravanju visine kazne;

(b) predloži počinitelja kaznenog djela za djelomično pomilovanje ako to nije u suprotnosti sa zakonskim odredbama odnosne države, ako priopći Komisiji podatke od značaja za otkrivanje lokacije s posmrtnim ostacima nestalih osoba, ili za otkrivanje mogućih drugih počinitelja i drugih djela; i

(c) predloži izvanredno ublažavanje kazne počinitelju kaznenog djela ako to nije u suprotnosti sa zakonskim odredbama odnosno države, ako priopći Komisiji podatke od značaja za otkrivanje lokacije sa posmrtnim ostacima nestalih osoba, ili za otkrivanje mogućih drugih počinitelja i drugih djela.)

DIO XII – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 47

Završetak rada Komisije

1. Nakon objavljivanja završnog izvještaja, Komisija završava rad u roku od tri mjeseca.
2. U tom vremenskom periodu preduzimaju se mjere sistematiziranja, raspoređivanja i čuvanja Arhiva, raspoređivanja imovine, ispunjavanja obaveza prema trećim osobama, distribucije i predstavljanja završnog izvještaja, kao i izrade finansijskih izvještaja i izvještaja o radu Komisije.

Član 48

Stupanje Statuta na snagu

1. Original ovog Statuta, čiji se tekstovi na albanskom, bosanskom, crnogorskom, hrvatskom, makedonskom, slovenskom i srpskom jeziku smatraju jednako autentičnim, deponira se kod nadležnog organa Bosne i Hercegovine kao zemlje domaćina.
2. Strane ugovornice će odlučiti o načinima prihvatanja odnosno ratifikacije ovog dokumenta, te ostale strane ugovornice obavijestiti o prihvatanju odnosno ratifikaciji ovog dokumenta. ~~–izmjena, izaslanici za REKOM. (Strane ugovornice će o ratifikaciji obavijestiti ostale strane ugovornice.)–prijedlog Koalicije za REKOM, brisano.~~
3. Statut stupa na snagu prvog dana u mjesecu nakon isteka 15 dana od datuma posljednjeg ~~prihvatanja (izmjena, izaslanici za REKOM)~~ odnosno ratifikacije.

Član 49 - novi član, izaslanici za REKOM

Pripreme za osnivanje Komisije

Tehničke i organizacione pripreme za osnivanje selekcionih odbora i Komisije obaviti će odgovarajuća služba predsjednika/Predsjedništva BiH u saradnji sa Koalicijom za REKOM.